

༡༡། །སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥-༢༦ ལོའི་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་འཛིན་རིམ་བརྒྱ་གཉིས་པའི་སློ་ལིག་རྒྱལ་ཁྲི་
དཔེ་མཚན་དེ་ཤོག

SUBJECT CODE NO. 188 (BHOTI)
Class XII Marking Scheme

Time allowed 3 hours

Maximum Marks: 80

General Instruction:

- i) The questions Paper contain four sections.
- ii) Section A: Reading Comprehension contains 2 questions.
- iii) Section B: Grammar contains 4 questions.
- v) Section C: Writing contains 4 questions.
- v) Section D: Literature contains 6 questions.
- vi) Attempt questions as per specifics instructions.

སྤྱིར་བཏང་གི་ལམ་སྟོན། :

- ༡༽ དེ་ཤོག་ནང་སྡེ་ཚན་བཞི་ཡོད།
- ༢༽ སྡེ་ཚན་ཀ་ལ། བོ་རྟོགས་རྒྱུ་ཅུལ། དེ་བའི་སྡེ་ཚན་གཉིས་ཡོད།
- ༣༽ སྡེ་ཚན་ཁ་ལ། བརྗེ་སྟོན། དེ་བའི་སྡེ་ཚན་བཞི་ཡོད།
- ༤༽ སྡེ་ཚན་ག་ལ། འབྲི་ཅུལ། དེ་བའི་སྡེ་ཚན་བཞི་ཡོད།
- ༥༽ སྡེ་ཚན་ང་ལ། ཚུམ་རིགས། དེ་བའི་སྡེ་ཚན་དྲུག་ཡོད།
- ༦༽ དེ་བ་ཀུན་ལ་ལམ་སྟོན་བཞིན་ལན་བྲི་དགོས།

Section- A: Reading Comprehension (10 Marks)

སྡེ་ཚན་ཀ་ལ། བོ་རྟོགས་རྒྱུ་ཅུལ།

༡༡༽ བཀའ་མཁའ་གསལ་དུམ་ཚན་འདི་བསྐྲུགས་ཏེ་དེ་བ་ཀུན་གྱི་ལན་འགྲིག་པ་དེ་འདེམས་དགོས།

གནའ་སྡེ་མོ་ཞིག་ལ། ས་ཆ་ཞིག་ན་བྱ་སྐྱལ་བཟང་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། རྒྱུ་དུས་ནས་པ་མ་གཉིས་ཀ་ལི་སྟེ་དུ་སྤྱུག་ཏུ་
ལུས་སྦྲུབས། ཁོ་རང་ཕྱོགས་སུ་འབྲུམས་ཤིང་ལྟོ་མ་བ་དང་། སྤྱི་བུ་ས་རྟེན་ན་སྤྱི་བུ་སྤྱུག་པ་རྟེན་ལྟོ་མ་ལོ་བུས་ཏེ་འཚོ་བ་སྤྱེལ་
གྱི་ཡོད་པས། དུམ་དེའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁོ་ལ་བྱ་སྐྱལ་པོ་ཞེས་འཛོད་ཅིང་། དེས་ཀྱིས་སྐྱལ་བཟང་ཞེས་པའི་མིང་དེ་དུམ་མི་
ཀུན་གྱིས་བརྗེད་པ་དང་། ས་རྟེན་སྐྱལ་བཟང་རང་གི་སྤྱང་བ་ལའང་མིང་དེ་དོན་ལ་གནས་པ་ཞིག་མ་དེད་སྦྱུང་སྟེ། དུ་སྤྱུག་པོ་ཞི་
སྐྱལ་བཟང་གི་མིང་དོ་མང་གྲུང་བ་དེད། དུ་སྤྱུག་པོ་དེ་རྒྱུ་དུས་ནས་དུ་སྤྱུག་ཏུ་ལུས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཤིང་ཅིང་གཟུགས་སྤྱི་ཞིང་

མིང་བ་དང་། བལྟས་བ་ཙམ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ན་ཡང་། རང་རྒྱུད་བཟང་ལ་གཞུང་རྒྱུད་བྱང་བ། བྱམས་སེམས་ལྡན་ཞིང་ལས་ལ་བཙོན་བ་སོགས་མི་ཡ་རབས་ཀྱི་གཤེས་སྤྱོད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་རེད། ཉེན་ཞིག་ལ། བྱ་ལྡོམ་པོ་དེ་འབྲམས་འབྲམས་ནས་ས་ཆ་མེད་ཅིག་ཏུ་སླེབས་པ་ན། དུལ་དེའི་ལྷུག་པོ་ནང་ཚང་ལ་ལུག་རྩི་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནད་ཅག་པོ་ཞིག་གིས་གཟིར་བ་དང་། ལྷུག་པོ་ཚང་གི་ལུག་ལྷུ་ལ་རྩི་བོ་མེད་པས། ལྷུག་པོ་དེ་སེམས་ཚིག་སྟེ་ལྷུག་རྩི་ཞིག་འཚོལ་དུ་འོངས་པ་དང་འབྲས། ལྷུག་པོས་ཁོ་ལྡོམ་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་ནས་ལྷུག་རྩིའི་ནད་ཅག་ཅག་བར་དུ་རྩི་སྲུང་བའི་གོས་བྱས་པ་ལ། བྱ་ལྡོམ་པོའི་སེམས་ལ་དེ་མི་ཚོག་རྒྱ་ཅང་མི་འདུག་སྟམ་ནས་ཁས་སྐྱབས། དེ་ནས་ཁོས་རྒྱ་དོ་ཉིལ་པོ་གསུམ་ལ་ནངས་སྲ་ལངས་དང་དགོང་འབྲི་ཉལ་བྱས་ཏེ་ ལྷུག་རྣམས་རྩ་བཟང་ས་དང་རྩ་ཞིམ་སར་དེད་ནས་འཚོས་པ་དང་། བོར་ཤི་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་བའི་ཁར་ལྷུག་རྣམས་ཀྱི་ཤེད་སྲར་ལས་རྒྱས་པར་བྱུང། དེའི་ཚེ་སྟོན་ཚད་ཀྱི་ལྷུག་རྩི་ཀུན་པོའི་ནད་ཀྱང་ཅག་པ་དང་། བྱ་ལྡོམ་པོ་རང་ཡང་དུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་འདོད་ཅིག་བྱུང་བས། ལྷུག་པོ་ལ་དེ་ལྷུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལྟས།

1. བོང་གི་དུམ་ཚན་དེ་ལེགས་པར་བསྟགས་ནས་གཤམ་གྱི་རྩི་བ་རྣམས་ལ་ལན་གྲིས།

i) བྱ་ལྡོམ་པོའི་མིང་དངོས་མ་གང་ཡིན། (1)

- a) བཟ་ཤིས།
- b) རྣམ་རྒྱལ།
- c) ལུན་ཚོགས།
- d) སྐལ་བཟང་།

ལན། d) སྐལ་བཟང་།

ii) མི་ལྷུག་པོས་བྱ་ལྡོམ་པ་དེ་ཅི་ཕྱིར་ལྷུག་རྩིར་བཞག་དགོས་བྱུང་། (2)

ལན། མི་ལྷུག་པོ་ནང་ཚང་ལ་ལུག་རྩི་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནད་ཅག་པོ་ཞིག་གིས་གཟིར་བས་ལྷུག་ལྷུ་ལ་རྩི་བོ་མེད་པས། བྱ་ལྡོམ་པོ་ནད་ཅག་ཅག་བར་དུ་ལྷུག་རྩིར་བཞག་དགོས་བྱུང་།

ཡང་ན། (Or)

བྱ་ལྡོམ་པོས་ར་ལྷུག་ཀུན་འཚོ་སྤྱོད་རི་ལྟར་བྱས།

ལན། བྱ་ལྡོམ་པོས་རྒྱ་དོ་ཉིལ་པོ་གསུམ་ལ་ནངས་སྲ་ལངས་དང་དགོང་འབྲི་ཉལ་བྱས་ཏེ་ ལྷུག་རྣམས་རྩ་བཟང་ས་དང་རྩ་ཞིམ་སར་དེད་ནས་འཚོ་སྤྱོད་བྱས།

iii) ལྡོམ་པོ་གཤེས་ཀ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད། (2)

ལན། བྱ་ལྡོམ་པོ་རང་རྒྱུད་བཟང་ལ་གཞུང་རྒྱུད་བྱང་བ། བྱམས་སེམས་ལྡན་ཞིང་ལས་ལ་བཙོན་བ་སོགས་མི་ཡ་རབས་ཀྱི་གཤེས་སྤྱོད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད།

ཡང་ན། (Or)

ལྡོམ་པོ་ཞེས་པའི་མིང་རི་ལྟར་ཐོགས།

ལན། ལྷོ་མ་པོ་ཁོ་རང་ཕྱོགས་སུ་འབྱམས་ཤིང་ལྷོ་མ་བ་དང་། ཟླ་བྱེད་ས་རྙེད་ལ་ཟླ་བྱས། མ་རྙེད་ལ་སློང་མོ་བྱས་ཏེ་འཚོ་བ་སྐྱེལ་གྱི་ཡོད་པས། དུལ་དེའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཁོ་ལ་བྱ་ལྷོ་མ་པོ་ཞེས་འཛོད།

2. འོག་གི་ཚིགས་བཅད་དག་ལེགས་པར་བསྐྲུབས་ཏེ་བེ་བ་རྣམས་ལ་ལན་ཐོངས།

གང་ལ་བརྟེན་ན་བསྐྱེད་པ་མ་མཚེས་པའི།

སྐྱབས་གནས་རིན་ཆེན་གསུམ་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་མཐུས།

དོན་མེད་འཁོར་བའི་འབྲུལ་སྤང་ཀུན་ཞེ་ནས།

ཚོ་སྣ་ཚོས་ལ་ཕྱོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས།

ཅི་ལ་བསམས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་བྱ་གཞག་ལ།

ཡང་སློས་སྤྱང་པོ་ཉིལ་ཙམ་མི་འདུག་པས།

ཡུན་ཐུང་ཆེ་འདྲིའི་སློ་སྣ་བསྐྱར་བྱས་ཏེ།

ད་ནས་སྤྱང་པོའི་སྣ་ཚོས་བྱེད་པར་བྱ།

i) འོག་གི་ཚིགས་བཅད་འདི་སྤྱིའི་གསུངས་ནས་བྲངས་པ་ཡིན། (1)

a) མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ། b) ས་བཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན།

c) འཇུ་མི་པམ་རིན་པོ་ཆེ། d) གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སློན་མ།

ལན། a) མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ།

ii) སྐྱབས་གནས་རིན་ཆེན་གསུམ་དེ་གང་གང་ཡིན། (2)

ལན། སྐྱབས་གནས་རིན་ཆེན་གསུམ་ནི། སངས་རྒྱལ་དང་། ཚོས་དང་། དགེ་འདུན་ནོ།

ཡང་ན། (Or)

ཆེ་འདྲིའི་སློ་སྣ་གང་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱར་དགོས་འདུག

ལན། ཆེ་འདྲིའི་སློ་སྣ་སྤྱང་པོའི་སྣ་ཚོས་བྱེད་པར་བསྐྱར་དགོས་འདུག

iii) ཅིའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་གཞག་རྣམས་ལ་སྤྱང་པོ་མེད་པ་ཡིན། (2)

ལན། འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་གཞག་རྣམས་ལ་སྐྱད་ཅིག་སྐྱད་ཅིག་ལ་གྱུར་ཅིང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྤྱང་པོ་ཉིལ་འབྲུ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ཡིན།

ཡང་ན། (Or)

དོན་མེད་འཁོར་བའི་འབྲུལ་སྤང་ཀུན་ཞེ་ནས། །སློ་སྣ་ཚོས་ལ་ཕྱོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །ཞེས་པ་ལ་འབྲེལ་བྱུང་ཞེག་རྫོབས། །

ལན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གཉི་ལྟ་གཉི་དབང་གིས་དོན་མེད་ཀྱི་འཁོར་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་འཕྲུལ་སྣང་ཀྱན་བདེན་བར་འཛིན་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྱུང་བཞིན་ཡོད་པ་ཀྱན་ཞེ་ནས། རང་སེམས་ཀྱི་སྣོ་སྣ་དེ་དམ་པའི་ལྷ་ཚོས་བྱེད་པའི་སྟོགས་སུ་བསྐྱུར་བར་སྐྱབས་གནས་དགོན་མཚོག་གསུམ་པོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་ཤོག ཅེས་སྟོན་ལམ་འདེབས་སོ། །

Section B : Grammar (25 Marks)

ཕྱི་ཚན་ཁ་བ། བརྒྱུད།

3. གསལ་གསལ་ཤི་བ་ཀྱན་གྱི་ལ་ལན་འགྲིག་པ་དེ་འདེམས་དགོས།

i) ཚ་བར། སོ་ཡི་ཡི་གེ་འབའ་ཞིག་ལ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སེའི་ཡི་གེ་དེ་གང་ཡིན་ནམ། (1)

- a. སྟོན་འཇུག་གི་སོ་ཡིག
- b. རྗེས་འཇུག་གི་སོ་ཡིག
- c. གསལ་བྱེད་སྐུམ་ཅུ།
- d. མིང་གཞིའི་སོ་ཡིག

ལན། c. གསལ་བྱེད་སྐུམ་ཅུ།

ii) སྟོན་འཇུག་གི་ཡི་གེ་རྣམས་གང་གི་སྟོན་ཏུ་འཇུག་གམ། (1)

- a) མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ཏུ།
- b) སྟོན་པ་བྱེད་དང་བརྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་ཏུ།
- c) རང་གི་འཇུག་ལུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་མིང་གཞིའི་སྟོན་ཏུ།
- d) མིང་གཞིའི་སོ་ཡིག་ཅེས་ཀྱི་སྟོན་ཏུ།

ལན། c) རང་གི་འཇུག་ལུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་མིང་གཞིའི་སྟོན་ཏུ།

iii) དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཉགས་གང་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན། (1)

- a. དབྱངས་བཞི་མོ་དང་གསལ་བྱེད་རྣམས་མོ།
- b. དབྱངས་བཞི་མོ་དང་གསལ་བྱེད་རྣམས་མོ།
- c. དབྱངས་བཞི་མ་ནིང་དང་གསལ་བྱེད་རྣམས་མོ།
- d. དབྱངས་བཞི་མ་ནིང་དང་གསལ་བྱེད་རྣམས་ཤིན་ཏུ་མོ།

ལན། a. དབྱངས་བཞི་མོ་དང་གསལ་བྱེད་རྣམས་མོ།

iv) བྱ་ཚིག་གི་རིགས་གང་ལ་དངོས་སོ་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་མི་རུང་། (1)

- a. བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་ཚིག
- b. བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་ཚིག
- c. བྱ་ཚིག་ཐམས་ཅད་ལ།
- d. བྱ་ཚིག་ཁ་ཅིག་ལ།

ལན། b. བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་ཚིག

v) རྗེས་འཇུག་བརྒྱ་པོ་གང་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནམ། (1)

- a. མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག
- b. མིང་གཞིའི་སོ་ཡིག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག

c. དབྱངས་ཡིག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག

d. རྫོན་འཇུག་ལྗེའི་རྗེས་སུ་འཇུག

ལན། a. མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག

vi). གངས་ཀ་བདུན་ལ་.....ཡང་ཟེར་དོ། །

(1)

a. རིན་ཚེན།

b. ལྷ།

c. རིག་བྱེད།

d. རྫོབས།

vii) དབྱིད་ཀ་ ཅིག་ཅུ། ཟུབ་པ། རྣམས་གང་གིས་གང་བྱངས་པ་ཡིན།

(1)

a. མ་ཞིང་གིས་མ་ཞིང་བྱངས་པ་ཡིན།

b. སོ་ཡིས་མ་ཞིང་བྱངས་པ་ཡིན།

c. མ་ཞིང་གིས་སོ་བྱངས་པ་ཡིན།

d. སོ་ཡིས་སོ་བྱངས་པ་ཡིན།

ལན། d. སོ་ཡིས་སོ་བྱངས་པ་ཡིན།

viii) བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

(1)

a. བྱ་ཞེས་པ་བྱ་ཡུལ། བྱེད་ཅེས་པ་བྱེད་པ་སོ། ལས་ཅེས་པ་བྱ་བ་ཡིན།

b. བྱ་ཞེས་པ་བྱ་བ། བྱེད་ཅེས་པ་བྱེད་པ་སོ། ལས་ཅེས་པ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན།

c. བྱ་ཞེས་པ་བྱ་བ། བྱེད་ཅེས་པ་བྱེད་པ་སོ། ལས་ཅེས་པ་བྱེད་ལས་ཡིན།

d. བྱ་ཞེས་པ་བྱ་ལས། བྱེད་ཅེས་པ་བྱེད་ལས། ལས་ཅེས་པ་བྱ་བ་དངོས་ཡིན།

ལན། b. བྱ་ཞེས་པ་བྱ་བ། བྱེད་ཅེས་པ་བྱེད་པ་སོ། ལས་ཅེས་པ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན།

ix) རྫོན་འཇུག་གི་མ་ཞིང་གི་ཡི་གེ་ད་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཅམ་གྱི་རྫོན་དུ་འཇུག

(1)

a. བཅུ་རྒྱུག

b. བཅུ།

c. རྒྱུག

d. བཅུ་གཅིག

ལན། c. རྒྱུག

ཡང་ན། (Or)

ཅ་དང་། རྫོན་སོ། བྱ་ག་ཀུན་གངས་ཀ་གང་གི་ཁོངས་ཡིན།

a. གསུམ།

b. ལྷ།

c. བཅུ།

d. དགྲ།

ལན། d. དགྲ།

4. གཤམ་གྱི་རྟགས་འཇུག་གི་རྩི་བ་ཀུན་ལ་ལན་གྲིས།

(5×2=10)

a. ཉགས་འཇུག་ཅེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། དབྱུངས་གསལ་སྒོན་རྗེས་རྣམས་སྤྲིའི་སྤྲེ་གནས་དང་། བྱེད་ཚོལ་འག་ཞན་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོ་མ་ཉིང་སོགས་ཀྱི་ཉགས་སུ་དབྱེ་ནས་སྤྲེ་དོན་གཉིས་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པས་ན་ཉགས་འཇུག་ཅེས་ཟེད།

b. མདའ་དང་འབྲུང་བ་རྣམས་ལྗེའི་མིང་དུ་བཞག་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། བདུད་དགའ་རབ་དབང་སྤྲུག་ལ་སྤྲོས་བྱེད་དང་། སྤིད་བྱེད་དང་། རྩོད་བྱེད་དང་། རྩོམ་བྱེད་དང་། འཆིང་བྱེད་དེ་མདའ་ལྗེ་ཡོད་པ་དང་། ས་དང་། རྩུ་དང་། མེ་དང་། རྩུང་དང་། བམ་མཁའ་བཅས་འབྲུང་བ་ལྗེ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མདའ་དང་འབྲུང་བ་རྣམས་ལྗེའི་མིང་དུ་བཞག་པ་ཡིན།

ཡང་ན། (Or)

དངོས་སོ་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་མ་མཛད་ན་སྟོན་ཅི་འོང་།

ལན། དངོས་སོ་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་མ་མཛད་ན་སྟོན་འདི་ལྟར། དཔེར་ན། བཟ་ཤིས་གྱིས་ཤིད་བཅད་ལྟ་བུའི་ཆོ། བཅད་ཅེས་པའི་དུས་འདས་པ་བརྟན་ཀྱང་། བཟ་ཤིས་དང་ཤིང་དེ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནས་སྤྲོས་དོགས་པ་འབྲུང་བའི་སྟོན་ཡོད། བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་མ་མཛད་པས་བཟ་ཤིས་ནི་བདག་བྱེད་པ་སོ་དང་། ཤིང་ནི་གཅད་པར་བྱ་བ་གཞན་ཡིན་པ་སྤྲོ་སོ་མཉམ་དུ་གོ་ཐུབ།

c. དག་པ་མོ་དང་ཞན་པ་མོ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྲིས།

ལན། རྗེས་འཇུག་གི་མོ་ཡིག་ང་དང་མ་གཉིས་ཡང་འཇུག་ཅན་རྣམས་དག་པ་མོ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བཞེངས། ཁམས། ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་འཇུག་ང་མ་གཉིས་ལ་ཡང་འཇུག་མེད་པ་དང་། འ་མཐའ་ཅན་རྣམས་ལ་ཞན་པ་མོ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མཐོང་། གསུམ། བཀའ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། (Or)

གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ཉགས་མཚུངས་འདྲེན་ཚུལ་དང་བརྗོད་བདེ་འདྲེན་ཚུལ་ཟེར་རམ།

ལན། རྗེས་འཇུག་སོས་མིང་མཐའ་སོ་དང་། རྗེས་འཇུག་སོས་མིང་མཐའ་སོ་སོགས་དྲང་བ་ནི་དྲང་བྱ་དང་འདྲེན་བྱེད་གཉིས་ཉགས་མཚུངས་པར་འདྲེན་པ་ལ་ཉགས་མཚུངས་འདྲེན་པ་དང་། དེ་མིན་སོས་སོ་སོགས་དྲང་བྱ་དང་འདྲེན་བྱེད་ཉགས་མཚུངས་མིན་པའི་མིང་མཐའ་འདྲེན་པ་ནི་བརྗོད་བདེ་འདྲེན་པ་ཟེད།

d. གང་འདྲ་ཞིག་ལ་དངོས་སོ་བདག་གཞན་ཟེད། དཔེ་དང་བཅས་པ་གྲིས།

ལན། ལས་གང་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་སོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱེད་པ་སོ་དང་། དེའི་བྱེད་པ། བྱེད་ལས་གསུམ་ནི་དངོས་སོ་བདག་དང་། བྱ་ལུལ་དང་བྱ་ལས་གཉིས་ནི་དངོས་སོ་གཞན་ཡིན་འོ། །

ཡང་ན། (Or)

མིང་ཚིག་བརྗོད་པ་གསུམ་གྱི་དོན་གྲིས།

ལན། ཡི་གེ་གཉིས་ཡན་ཆད་འདུས་ནས་དོན་གྱི་དོ་བོ་ཅམ་སྟོན་པ་ལ་མིང་ཟེར་བ་དང་། མིང་གཉིས་ཡན་ཆད་འདུས་ནས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཚིག་ཟེར་བ་དང་། ཚིག་གཅིག་གམ་གཉིས་ཡན་ཆད་འདུས་ནས་སྐབས་བབས་གྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་རྒྱས་བསྟུས་ཅི་རིགས་པར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལ་བརྗོད་པ་ཟེར་དོ། །

e. སྟོན་འདུག་རྣམས་ཉམས་བཞིར་དབྱེར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྲིས།

ལན། སྟོན་འདུག་གི་ཡི་གེ་ལྡ་པོ་རང་རང་གི་འདུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་དང་སྐར་ནས་སྟོག་པའི་ཆེ་སྐྱ་གདངས་ཅག་ཞན་དང་། བྱེད་ཚོལ་ལྷགས་ཆེ་ཆུང་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་དབྱེ་བའོ། །

ཡང་ན། (Or)

རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་གང་གང་ཡིན།

ལན། རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་ནི། དང་པོ་དོ་བོ་ཅམ་སྟོན་པ། གཉིས་པ་ལས་སྐྱ་བུ་བ། གསུམ་པ་བྱེད་སྐྱ། བཞི་པ་དགོས་ཆེད། ལྡ་པ་འཕྱུང་ཁུངས། ལྷག་པ་འབྲེལ་སྐྱ། བདུན་པ་ཉེན་གནས། བརྒྱད་པ་འབོད་སྐྱ་བཅས་སོ། །

5. འོག་གི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ལས་གསུམ་གྱ་དུས་གསུམ་གྲིས། (3×1=3)

འདེབས། འཁོར། སྟོབ། འཛིན། དམོག

མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།
གདབ།	འདེབས།	བཏབ།
འཁོར།	འཁོར།	འཁོར།
བསྐྱབ།	སྟོབ།	བསྐྱབས།
གཟུང་།	འཛིན།	བཟུང་།
དམོག	དམོག	དམོགས།

6. འོག་གི་བརྗོད་གཞི་ལས་གཅིག་གི་ཐོག་འབྲེལ་བརྗོད་ཐུང་ཏུ་ཞིག་མཛོད། (3)

བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ།

བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། བྱ་ཞེས་པ་བྱ་བ་དང་། བྱེད་ཅེས་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་། བྱ་ཞེས་པའི་ལས་སམ་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས་སོ། །དཔེར་ན། ཤིང་མཁན་གྱིས་སྟ་རེས་ཤིང་བཅད་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ཤིང་མཁན་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཤིང་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ། བཅད་ནི་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱ་བར་དབྱེ་ན་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་དང་བྱེད་

བ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱེད་ལ་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་དང་པལ་པ་གཉིས་སམ་བྱེད་པ་པོ་དང་
བྱེད་པའང་ཟེར། ལས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཤིང་མཁའ་ནི་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་དང་སྣ་རེ་ནི་བྱེད་པའམ་པལ་པ་ཡིན་ནོ། །

Section C: Essay and letter Writing (15)

སྡེ་ཚན་ག་པ། འབྲི་ཅུལ།

7. ཚོགས་འདུའི་ཟིན་བྲིས་ནང་དུ་ཅི་འདྲ་རེ་བཀོད་དགོས། གསལ་བཤད་མཛོད།

(2)

ལན། ཚོགས་འདུའི་དོན་ཚན་ཆེ་ཆུང་ཅི་འདྲ་རེ་བྱུང་བ་དང་། དེ་དག་ལ་ཐག་གཅོད་དང་བསམ་འཆར་རྣམས་ཇི་སྟར་བྱུང་བ་
རྣམས་གོས་བསྟར་གྱི་རོ་བོ་དང་གནད་དོན་ལ་གཞིགས་ནས་ཆད་ལྷག་མེད་པར་འགོད་ཐུབ་པར་བྱེད་དགོས།

ཡང་ན། (Or)

གསལ་བསྐྲགས་འབྲི་དུས་ཆ་རྒྱན་གང་འདྲ་རེ་ཚང་དགོས་སམ།

ལན། གསལ་བསྐྲགས་འབྲི་དུས་གཤམ་གསལ་ཆ་རྒྱན་རྣམས་ཚང་དགོས།

ལས་ཁུངས་གང་ཡིན་གྱི་ཁ་བྱང་།

བཟོད་གཞི་གང་ཡིན་ལོས་འཛིན།

གསལ་བསྐྲགས་གྱི་ཨང་གངས་དང་། བྱི་ལོ་དང་ལྷ་ཆེས།

དེ་དག་གིས་ཚང་རྗེས་ཁུབ་བསྐྲགས་དེ་གང་གི་བྱིར་ཡིན་ཚུལ་བཅས་འབྲི་དགོས།

8. གཤམ་གྱི་བཟོད་གཞི་གང་དུང་ཞིག་ལ་ཡིག་འབྲུ་སུམ་བརྒྱ་ལས་མི་ཉུང་བའི་སྐྱབ་ཚོམ་ཞིག་མིས།

(5)

a. ལ་དུགས་སུ་བརྟན་པའི་ཡར་རྒྱས།

b. སྤྱི་ཚོགས་ཏུ་རྒྱའི་པན་གཞོད།

c. རིག་གཞུང་གི་རོ་བོ་དང་ཉར་ཚགས།

ཀ) འགོ་འདྲུགས་སྟངས་དང་མཐུག་སྟུང་སྟངས་ལ་བརྒྱ་ཆ་གཅིག་རེ་ཡོད། ༡

ཁ) བཟོད་བྱ་ལ་བརྒྱ་ཆ་གསུམ་ཡོད། 3

ག) དག་ཆར་བརྒྱ་ཆ་གཅིག་ཡོད། ༡

9. སློབ་ལྷན་ལོ་འཁོར་གྱི་དུས་རྟོན་དང་འབྲེལ་ནས་སློབ་སྤྱི་གཙོས་དགོ་ཚན་དང་སློབ་སྤྱི་གཙོ་བོ་གྱི་དབང་ལ་གོས་བསྟར་

གང་འདྲ་རེ་སོང་བའི་སྐོར་ལ་ཚོགས་འདུའི་ཟིན་བྲིས་ཤིག་བྲིས། (4)

ཡང་ན། (Or)

ཡུལ་ནང་དུ་ཆང་དང་དུག་རྩིས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་འགོག་ཆེད་སླེའི་གཞོན་ནུ་ཚོགས་པའི་དབུ་སྐོང་དང་ཚོགས་མི་རྣམས་
ཀྱིས་ཐག་གཅོད་གང་འདྲ་རེ་ལེན་པའི་སྐོར་ལ་ཚོགས་འདུའི་ཟིན་བྲིས་མགོ་འདུག་ཆང་བ་ཞིག་བྲིས།

ཀ) བོང་གཉིས་ཀྱི་འགོ་བརྗོད་དང་མཐུག་བསྟུ་ཚུལ། ༡

ཁ) བརྗོད་བྲམ། ༩

ག) སྤེབ་སྐོར་ལ། ༡

10. རང་པའི་ཚོས་སྐྱལ་ཚོགས་པའི་དབུ་འཛིན་ཡིན་ཁུལ་གྱིས་བོད་རྒྱ་དང་པོ་ནས་བཙོ་ལཱའི་བར་དུ་མི་མང་རྣམས་ལ་རིན་པོ་
མཚོག་གིས་༧རྒྱལ་སྤྱི་ལག་ལེན་གྱི་བཀའ་ཁྲིད་གནང་བའི་དགོ་སྐྱལ་གསལ་བསྐྱགས་ཅིག་བྲིས། (4)

ཡང་ན། (Or)

དགུན་དུས་ཀྱི་གྲང་མེང་སྐབས་སློབ་སྦྱོང་གུན་ལ་ཉིན་གཅིག་གི་རིང་ཚོན་རིག་འོ་སྐོད་ཟབ་སྐོར་བསྐྱེད་བྱའི་
སྐོར་ལ་བསལ་བསྐྱགས་ཤིག་བྲིས།

ཀ) བོང་གཉིས་ཀྱི་འགོ་བརྗོད་དང་མཐུག་བསྟུ་ཚུལ། ༡

ཁ) བརྗོད་བྲམ། ༩

ག) སྤེབ་སྐོར་ལ། ༡

Section D: Literature (30)

སྤྲེལ་ཚན་རེ་ལ། ཚུལ་རིགས།

11. གཤམ་གསལ་འི་བ་རྣམས་ཀྱི་ལན་འགྲིག་པ་ཀུན་དོམ།

i) མཐར་ཐུག་སྐྱེད་འབྱུང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། (1)

- a. སངས་རྒྱལ་བཙུན་ལྷན་འདས།
- b. ཀུན་དགའ་བོ།
- c. དག་བཙུན་པ་ཉི་མ་གྲང་བ།
- d. བུད་མེད་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ།

ལན། d. བུད་མེད་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ།

ii) དུད་འགོ་ཀུན་ལ་ཚུ་དང་རྩ་ཁ་ལགས་མོར་ལྟོས་བཞེན་ས་གནས་སྐོར་བཞེན་འགྲུལ་མཁན་ཀུན་ལ་གང་ཟེར། (1)

- a. རྒྱུ་ལྷོ་བ།
- b. འགོག་པ།
- c. གམ་ལུལ་བ།
- d. རྒྱུ་ལྷོ་བ་ལ།

ལན། b. འགོག་པ།

iii) ལྷན་མ་གཅིག་ལ་ཉེས་པ་བརྒྱ ཞེས་པའི་གཏམ་དཔེ་དོན་གང་ཡིན། (1)

- a. ལྷན་མ་ལ་ཉེས་སྒྲིག་མང་བ།
- b. རང་འཐད་ལ་ཚད་པ་བཀལ་བ།
- c. ཚོས་མིན་གྱི་བྱ་བ་སྤོང་བ།
- d. ཚོད་ཚོད་ལ་སྦྱད་བཅགས་བ།

ལན། d. ཚོད་ཚོད་ལ་སྦྱད་བཅགས་བ།

iv) སྤྱང་པོ་ལྷ་ཚོས་བྱེད་བར་གདམས་པ། ཞེས་པ་དེ་སྤྱས་བཅུམས་པ་ཡིན། (1)

- a. མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ།
- b. ས་པའ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན།
- c. ལྷ་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མ།
- d. མཁས་དབང་བཀའ་ཤིས་རབ་རྒྱས།

ལན། a. མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ།

v) གཞི་མཚོག་གི་ཡུམ་གྱི་མཚན་ལ་ཅི་ལྟ། (1)

- a. དུའ་ལི་ལྷོ།
- b. ལྷོ་ལི་ལྷོ།
- c. ལི་ལྷོ་ལྷོ།
- d. ཀུའ་ལི་ལྷོ།

ལན། a. དུའ་ལི་ལྷོ།

vi) ཚེ་འདི་རྣོ་སྤྱ་གང་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱུར་དགོས་སམ། (1)

- a. དམ་པའི་ལྷ་ཚོས་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱུར་དགོས་སོ། །
- b. འཛིག་ཉེན་ཚོས་བརྒྱད་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱུར་དགོས་སོ། །
- c. མི་ཚེའི་བདེ་སྲིད་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱུར་དགོས་སོ། །
- d. དུ་བརྒྱད་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱུར་དགོས་སོ། །

ལན། a. དམ་པའི་ལྷ་ཚོས་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱུར་དགོས་སོ། །

vii) ཀུའ་ལྷོ་དུ་ནང་ཚོས་-----བར་དུ་གནས། (1)

- a. བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཅིག
- b. བརྒྱ་ཕྱག་བཞི་བ།
- c. བརྒྱ་ཕྱག་དབྱེ་བ།
- d. བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གསུམ།

ལན། d. བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གསུམ།

viii) གཤམ་གསལ་རྒྱན་ལས་གང་དཔེ་རྒྱན་སོ་གཉིས་ནང་དུ་དབྱེ་བ་མིན། (1)

- a. གཟུགས་ཅན་གྱི་དཔེ།
- b. མཛད་བྱུང་གི་དཔེ།
- c. སྤྱར་བའི་དཔེ།
- d. ཕན་ཚུན་གྱི་དཔེ།

ལན། a. གཟུགས་ཅན་གྱི་དཔེ།

ix) སྤོན་དུས་ཀྱི་རྒྱ་པན་ (Japan) ཀྱི་མིང་ལ་གང་ཟེར། (1)

- a. ཉེ་ཉོང་།
- b. གི་རི་སི།
- c. རོ་མ།
- d. རྒྱ་ནག།

ལན། a. ཉེ་ཉོང་།

12. གཤམ་གསལ་དཔེ་རྒྱན་རྣམས་ལས་གཉིས་ལ་རང་དངོས་ནས་དཔེ་བརྗོད་རེ་གྲིས།

(4)

a. བསྐྱས་བའི་དཔེ།

སློབ་མཚན་གྲགས་པ་མཁུན་རབ་ཆེ་ཙམ་གྱིས། །
རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་རྗེས་སུ་འགྲོ་མིན་ཏེ། །
སྟོང་དང་ཉེན་འབྱུང་བྱུང་བུ་འདུག་པ་ཡི། །
ལེགས་བཤད་སྐྱ་བའི་དབང་ཕྱུང་ཐོབ་འདིས་ཀྱང་། །

d. སྐྱར་བའི་དཔེ།

ཤེས་བྱའི་དེ་ཉིད་མཁུན་པའི་སྐྱན་མངའ་བ། །
བསྐྱའི་ལྷེ་བ་ལས་འབྱུངས་རྒྱལ་པོའི་བྱ། །
བྱས་པའི་དབང་ཕྱུག་དཔལ་ལྷན་ཞི་བ་ལྟ། །
རིན་འཛིན་མཚོ་སྐྱེས་རྫོ་རྗེའི་ངོ་མཚར་བཞིན། །

13. འོག་གི་གཏམ་དཔེ་རྣམས་ལས་གཉིས་ཀྱི་དོན་དང་དེ་རྗེས་ལྟར་བཀོལ་ཚུལ་རྣམས་གྲིས།

(3)

a. རྗེའི་ཟན་ཟ་བ་ལ། ཟན་གྱི་ཆེ་འབྱེད།

ལན། འཚིག་པ། ཨ་ཞང་ཆེ་རིང་གི་མགོན་ལ་དོན་གྲུབ་ལ་དོན་མེད་ལ་ཀུ་ཚ་རེ་ཤོར་འདུག། རྗེའི་ཟན་ཟ་བ་ལ། ཟན་གྱི་ཆེ་འབྱེད་ན་མ་འགྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །

b. ཐེགས་པ་བསགས་པ་རྒྱ་མཚོ།

ལན། དུས་རྒྱན་དུ་བཙོན་དགོས་པ། ཉིན་རེ་ཆོག་རེ་གཟུང་ན་ཞག་གཅིག་མཁས་པ་འགྱུར་འོང། ཟེར་བྱ་ཞིག་ཡོང་གི་མི་འདུག་གམ། ཐེགས་པ་བསགས་པ་རྒྱ་མཚོ།

c. གནམ་དང་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་མིས་མི་ཤེས་པ།

ལན། ཡིད་མི་བརྟན་པ། དཔོན་པོའི་ཁ་ལ་ཅེའང་རྒྱས་ཤིག་མི་འདུག། མདང་ཚང་མ་ལ་ནོར་ཅ་ལག་བགོས་ཏེ་གཏོང་ཟེར། དེ་རིང་བགོས་བྱ་མིན་ཟེར། ཉན་ཉན་ཡིན་བྱ་འདུག། གནམ་དང་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་མིས་མི་ཤེས།

d. ཁ་གང་གི་གཏམ་ཟེར་བ་ལ། གལ་གང་གི་མི་ལ་སྟོན།
 ལན། བསམ་སྒོ་གཏོང་ནས་གཏམ་སྒྲ་དགོས་པ། གཞོན་ལུ་ཀུན་གྱི་ཅིའང་བསམ་པ་མ་གཏང་བར་ཁ་ནས་ཅི་འོང་བཤད་
 འདུག ཁ་གང་གི་གཏམ་ཟེར་བ་ལ། གལ་གང་གི་མི་ལ་སྟོན་ཟེར་ཏེ་བསམ་སྒོ་གཏོང་ནས་གཏམ་བཤད་དགོས་བྱ་དེ་གལ་ཆེན་
 བོ་ཡིན་ནོ། །

14. གཤམ་གྱི་མིང་ཆིག་དག་ལས་གསུམ་ལ་བརྗོད་པ་རེ་མཛོད།

(3)

- a. བཀའ་འགྲུང། : བོད་ལྗང་དང་བོར་མི་མང་ཀུན་གྱིས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྲུང་བསྐྲུགས།
- b. དཔེན་པ། : རི་འདབས་ཀུན་དཔེན་པའི་གནས་ཡིན་པས་གྲུབ་པ་མང་པོ་ཆོས་བྱེད་དུ་སེབས།
- c. གཡོ་སྐྱ། : དོན་གྲུབ་གྱིས་གཡོ་སྐྱ་བྱས་ཏེ་ཨ་ཞང་གི་ལོར་ཀུན་འཕྲོག།
- d. འགྲོ་དོན། : སངས་རྒྱས་གྱིས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛོད།
- e. བཀའ་མོལ། : སྲིད་སློན་དང་རྗོང་དཔོན་དབར་ལ་བཀའ་མོལ་རྒྱས་པ་སོང།

15. འོག་གི་གངས་ཀ་རྣམས་ལ་གསུམ་གྱི་མངོན་བརྗོད་གྲིས།

(3)

- a. བཞི། : རིག་བྱེད། རྒྱ་མཚོ།
- b. བརྒྱད། : བཟ་ཤིས། ཉེ་སྐྱས།
- c. གཅིག་ : བསེ་རུ། ལྷ་བ།
- d. ལྷ། : དབང་པོ། འདོད་ཡོན།

16. འོག་གི་བྲི་བ་རྣམས་ལས་བཞི་ལ་ལན་གྲིས།

(4×2=8)

a. ཅ་གསུམ་ལྷ་ལ་སློན་ལམ་གང་འདེབས་འདུག

ལན། ཅ་གསུམ་ལྷ་ལ་སླུར་དུ་རང་སེམས་སྟོང་པའི་རྩད་ཆོད་དེ་ཀ་དག་རྗོགས་པ་ཆེན་པོ་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་མཐའ་མེད་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་གྲུབ་པ་ལ་སློན་ལམ་འདེབས་འདུག

b. དཔེ་རྒྱན་གྱི་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། ཆིག་སློར་གང་དུ་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་གི་སློན་ས་མཚུངས་པར་སྟོན་པའི་རྒྱན་ཞིག་ལ་དཔེ་
 རྒྱན་ཞེས་བྱའོ། །

